

Erdészeti egyetemi tanulmányok keresztül (és túl) Európán

Tavaly szeptemberben a németországi Freiburgban ünnepelte elindulásának 20 éves évfordulóját a *European Forestry* („Európai Erdészet”) egyetemközi mesterképzés, melynek a jelen sorok írója első és eddig egyetlen – határokon inneni – magyar hallgatója és ösztöndíjasa volt.

Bár az osztott, Bolognai típusú egyetemi képzés a hazai erdész körökben inkább negatív csengésű fogalom, az egységesebb európai felsőoktatás és az európai uniós ösztöndíjak más szakterületekhez hasonlóan az erdészeti felsőoktatásban is számos új lehetőséget teremtettek meg az elmúlt két évtized során.

A hagyományos, osztatlan egyetemi képzési gyakorlat előnyeit alapvetően nem kérdőjelezve meg, mégis, a különböző csereprogramok, az időben és tematikában jobban összeegyeztethető külföldi tanulmányok során számos készség, tapasztalat és potenciális kapcsolati tőke sajátítható el. Ezeknek a lehetőségeknek a kiaknázása – még ha esetenként a hagyományos (erdő)mérnöki tudás valamelyes rovására is –, nagy jelentőséggel bírhat nemzetközilebé vált világunkban.

A külföldi (csere)tanulmányok között sajátos helyet képviselnek az intézményi együttműködések alapuló, egyszerre több egyetem által jegyzett képzések, melyek esetében az interkulturális és a nemzetközi szakmai szempontok eleve kulcsszerepet játszanak. Ezek közé tartozik a maga műfa-

Látkép az ikonikus Koli Nemzeti Parkból, melynek erdőrészei egyben a joensuu-i egyetemi térinformatikaórák mintaterületül is szolgálnak, Észak-Karélia, Finnország (2018. augusztus)

jában – immár 20 évre visszatekintő történetével – talán „legpatinásabb” *European Forestry* mesterképzés, melyet az Európai Unió e célra dedikált *Erasmus Mundus* ösztöndíjprogramja is támogat.

A Kelet-Finnországi (korábban Joensuu-i) Egyetem kezdeményezésével létrejött konzorciumban részt vevő intézmények – a kezdetek óta némileg cserélődő – köre jelenleg a francia *AgroParisTech* nancyi erdészeti kampuszát, a *Freiburgi Egyetemet*, a spanyolországi-katalóniai *Lleidai Egyetemet*, a

bécsi *BOKU*-t, illetve a *Brassói Egyetemet* foglalja magában. Emellett Kínában, Brazíliában és Kínában is vannak az együttműködéshez társult intézmények.

A képzésben 2022 szeptemberéig 70 ország 376 diákja vett részt, Amerikától a Távol-Keletig számos Európán kívüli országot is lefedve. Az (informális) alumni hálózat kiterjedtségét jól mutatja, hogy a legváltozatosabb szakmai körökben és fórumokon találkozhat az ember volt hallgatókkal, a „közös nevezőt” pedig a hosszú karéliai

Egészségügyi termelések miatt felhalmozódó lucfenyő rönkök patak közeli köztes rakodón való hosszabb távú tárolása, Felső-Ausztria (2019. május)

Erdőtűzben nagy területen megsemmisült telepített feketefenyves helyén feltörekvő természetes tölgy újulat, Katalónia, Spanyolország (2019. május)

téli esték (még inkább!) megszépült emlékének felidézése már sokszor magától értetődővé teszi.

Az egyetemközi jelleggel és a jelenlegi kétéves struktúrával összhangban a program alapját képezi, hogy a hallgatók a tanulmányaikat legalább *két európai erdészeti felsőoktatási intézményben* folytatják a képzés során. Ebből az első két félévet minden esetben a koordináló Kelet-Finnországi Egyetemen töltik, ezután egy hosszabb európai tanulmányút és egy – adott esetben harmadik országbeli, akár Európán kívüli – kötelező nyári gyakorlatot követően, a konzorciumban részt vevő másik egyetemen fejezik be a képzést, ezzel mindkét választott egyetem oklevelét elnyerve.

A tanulmányaikat 2018 augusztusában (a sorok írójával együtt) megkezdő évfolyam a vírusos idők előtti utolsó igazi szabadsággal és mozgástérrel rendelkező csoport volt, kihasználva a képzés nyújtotta összes lehetőséget.

A Finnországban töltött első év után 2019 májusában az évfolyam így többek között részt tudott venni a hagyományos egy hónapos Európa-körúti szakmai úton, a konzorciumban részt vevő mind az öt európai ország érintésével, számos szakmai program és helyszín felkeresésével.

Az elmúlt évek fényében ugyancsak kifejezett kuriózumnak számított a nyári gyakorlat lehetséges európai és Európán kívüli helyszíneinek széles köre, de a második egyetemen töltött év első félévének jelenléti oktatása, és az ottani terepgyakorlatok is adtak bőven újratöltőt a karanténba fulladó, bár na-

Sarjeredetű, elegyes tölgyes kísérleti felújítótávágása mageredetűvé történő átalakítás céljával, Hebei tartomány, Kína (2019. augusztus)

gyobb részt már a diplomamunka írására fordított negyedik félév átvészeléséhez.

A változatos tananyag, választható tárgyakon és a főbb szakirányokon túl, a sajátos képzési struktúra számos közvetett ismeret- és tapasztalatszerzési lehetőséget is nyújt. Ezek közé tartozik például az európai (és Európán kívüli) tudományos műhelyek és kapcsolattrendszerek feltérképezése, melyek sok esetben jól párhuzamba állíthatók, és egyben ráhatással is vannak az európai, illetve globális szakmai, szakpolitikai irányvonalakra, visszatükrözve a *társadalmi-gazdasági mutatók, a természeti erőforrások, és az erdészeti- és faipar nemzetgazdasági súlyának egyenlően földrajzi eloszlását* is.

A fenti, a „tőtől” jobban elrugaszkodott ismeretek mellett a nyitott szemű hallgató egy ilyen képzés és a hozzá kapcsolódó szakmai utak során – némi (hazai) viszonyítási alap birtokában – természetesen számos összehasonlításra és továbbgondolásra érdemes tapasztalatot szerezhet magáról az erdőről is.

Nyitott, őszinte képet kaphat továbbá a vele való gazdálkodás gyakorlati problémáiról is, melyek a természetes változatosság és a különböző adottságok ellenére is számos hasonlóságra mutathatnak rá. *(A bejárt helyszínekről ízelítőként és útibeszámlálóként szolgáljon a mellékelt néhány kép.)*

Az erdőkre irányuló fokozott nemzetközi, és ezen belül európai uniós figyelem a (hazai) erdészeti szakmát sem hagyta, hagyja érintetlenül, számos lehetőséget, de egyben fokozott nyomást is jelentve. *Ennek fényében a szakma sikeréhez, hosszú távú talpon maradásához a határokon túli példák ismerete, a határokon és a szűkebb szakmai körökön túlmutató kapcsolattartás készsége és az együttműködés szerepe felértékelődött.*

Ezekhez – a nemzeti nyelvhez kötött erős szakmai alapon túl – naprakész idegennyelvi (szak)tudásra és további szociális-kulturális készségekre is szükség lehet, melyek elsajátításához a felsőoktatásban rejlő lehetőségek kiemelkedő teret nyújtanak.

További információk a bemutatott képzésről (angol nyelven): <https://sites.uefi/europeanforestry>.

Garamszegi Balázs
MSc EF alumnus

Elegyes-bükkös erdőkép a Freiburg környéki városi erdőkből, az előtérben természetes duglász- és jegenyefenyő újulattal, Fekete-erdő, Németország (2019. november)